

JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A^o. 1855.

Woensdag 14 Februarij.

N°. 13.

Prijs per halfjaar voor Batavia f 12.50
" " " " Java " 15.—
" " " " Buitenbestellingen " 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaterdag
van elke week, vóór posttijd.

De prijs der Advertentiën met derselver herhaling is ZEKTIË
DUITEN voor de VIJF WOORDEN behalve het zegel.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

EXTRACT uit het register der besluiten van den Gouverneur-
Generaal van Nederlandsch-Indië.
BUIZENORG, den 11den Februarij 1855, (No. 8.)
[Staatsblad N°. 10.]

Gelet, enz.
De Raad van Nederlandsch-Indië gehoord;
is goedgevonden en verstaan:

Eerstelijc: Enn.

Ten tweede: Aanteteekenen, dat door den Gouverneur-Generaal
wullen worden benoemd alreeds die hoofden van Oostersche vreem-
delingen; die bedoeld zijn bij art. 81 van het reglement op het be-
drijf der regering van Nederlandsch-Indië van 1836 (staatsbl. No.
48) en bij art. 73 van dat van 1854 (staatsbl. 1855 No. 2).

Afschrift, enz.

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal,
De fmgd. Algemeene Secretaris,
DE WAAL.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien,
van den 14 Sept. 1854 litt. A No. 2, is aan Jhr. Mr. D. C. A.
van Hogendorp, laatste resident van Benjoemas, thans met verlof
in Nederland, verpleegd eene verhoging van verlof voor den tijd
van 6 maanden.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, onder toekenning van
pensioen, de ambtenaar op wachtgeld, laatste secretaris bij
den directeur-generaal van Financiën, J. H. de Waal.

Regtiging Verleend:

Tot het nitrukken aan den eervol ontslagen officier van gezondheid
der 2 klasse J. Kroon, eener acte van toelating tot uitoefening
der genees- en heilkundige practijk in de afdeeling (voortaan
residentie) Preholinggo, en om door hem de civiele geneeskun-
dige dienst aldaar te doen waarnemen.

Militair Departement.

Bij het Wapen der Infanterie.

Bevorderd:

Tot luitenant-kolonel bij het 12de bataillon, de majoor A. Bado,
van het 1ste bataillon.

Tot Majoor:

Bij het 1ste bataillon, de kapit. J. C. J. Smits, van het bataillon.

Bij het 2de bataillon, de kapit. K. F. van Steijn van Hensbroek,
van het garnizoens-bataillon in de 2de militaire afdeeling.

Bij het 11de bataillon, de kapit. H. van Houten, van het garni-
zoens-bataillon in de 1ste afdeeling, thans met verlof in Ne-
derland.

Bij het garnizoens-bataillon van Celebes, de kapit. L. J. M. Smets,
van het garnizoens-bataillon in de 1ste militaire afdeeling.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust, de kapit. H.
Cobet, van het 7de bataillon.

Tot Kapiteins:

Bij het 1ste bataillon, de 1ste luit. S. Schrieder, van het garni-
zoens-bataillon te Sumatra's Westkust.

Bij het 6 bataillon, de 1 luitenant E. C. W. van Pirsch, van het
9 bataillon.

Bij het 14 bataillon, de 1 luitenant A. W. Mensinga, van het
bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon van Sumatra's Westkust, de 1 luitenant
J. B. A. Brumsteede, van het 3 bataillon, en C. Eck-
hout, van het 12 bataillon.

Tot Eerste Luitenanten:

Bij het 1 bataillon, de 2 luitenant G. A. de Vos, van het garni-
zoens-bataillon op Banks.

Bij het 2 bataillon, de 2 luitenant J. C. Allrecht, van het garni-
zoens-bataillon op Celebes.

Bij het 3 bataillon, de 2 luitenant H. C. L. Weijtingh, van het
garnizoens-bataillon in de Molukko's, en A. J. Diepenbroek,
van het 3 bataillon.

Bij het 5 bataillon, de 2 luitenant H. C. C. Hendriks, van het
14 bataillon.

Bij het 6 bataillon, de 2 luitenant K. W. J. van Hoemskerck,
van het garnizoens-bataillon op Celebes.

Bij het 7 bataillon, de 2 luitenant M. E. F. L. von Schawroth,
van het bataillon.

Bij het 8 bataillon, de 2 luitenant C. L. C. von Salomon, van
het garnizoens-bataillon in de Molukko's.

Bij het 13 bataillon, de 2 luitenant A. C. G. E. L. Bols, van
het bataillon.

Bij het 14 bataillon, de 2 luitenant F. J. Henner, van het 4
bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in de 1 militaire afdeeling, de 2 luitenant
O. A. Koochen en J. M. D. T. de Jongh; beiden van
het bataillon.

Bij het garnizoens-bataillon in Palembang, de 2 luitenant J. Tomes,
van het bataillon.

Tot Tweede Luitenanten:

Bij het 1 bataillon, de adjudant-generaal G. J. M. de Wilde,
van het 2 bataillon, en de adjudant-generaal J. P. Sauggo,
van het 11 bataillon.

Bij het 2 bataillon, de sergeanten J. Lufman, van het 1 bataillon,
en J. L. B. Grampré Moliers, van het 11 bataillon.

Bij het 4 bataillon, de sergeanten J. H. J. van Schevichaven, van
het 7 bataillon.

Bij het 8 bataillon, de sergeanten G. F. van Huls en W. J. T.
Zimmerman, respectievelijk van het 1 en 13 bataillon.

Bij het 11 bataillon, de sergeanten A. M. van der Meer, C. P.
Guinta d'Albani en L. C. Kohnfeldt, van het 2, 11 en 7 bataillon.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Zr. M. militaire dienst, met behoud
van recht op pensioen, de officier van gezondheid der 2 klasse
J. Kroon.

Verleend:

Een verlof naar Nederland.

Voor 2 jaren, wegens siekte, aan den onderintendant der 2 klasse
van de militaire administratie J. C. Steenmets.

Voor één jaar, aan den 1 luitenant der infanterie J. C. ten Ham.

Marine Departement.

Definitief benoemd:

Tot onder-equipage-meester te Soerabaya, onder toekenning van
den rang van luitenant-ter-see der 1 klasse bij het indische
sedentaire zeewezen, de uit het vaste corps zeeofficieren der
nederlandsche marine eervol gatslagen luitenant-ter-see der 1
klasse D. E. Wolzow, thans belast met de waarneming van
eerstgemelde betrekking.

Belast:

Met de functien van havenmeester te Soerabaya, de kapitein-ter-
zee bij het sedentaire zeewezen J. M. Kuyf, directeur van
het marine-établissement aldaar.

Bekendmaking.

Namens den Gouverneur-Generaal wordt bekend gemaakt, dat
Zijne Excellentie op Maandag den 19den Februarij 1855, des voor-
middags ten 10 ure, op het Gouvernementshuis op Weltepreden,
algemeene audientie zal verleenen aan alle departementen en col-
legien van algemeen bestuur, autoriteiten en ingezetenen, ter ge-
legenheid van de verjaring van 's Konings geboortedag.

Batavia, De fmgd. Algemeene Secretaris,
13 Febr. 1855. DE WAAL.

Advertentien.

De resident van Batavia, brengt ter kennis van het publiek dat,
ter voorkoming van ongelukken, alle rijtuigen van waar ook ko-
mende en gaande naar het gebouw der sociëteit de Harmonie, zich
in den avond van Maandag den 19 Febr., langs de oostzijde van
Rijswijk derwaarts zullen moeten begeven, en zich van daar langs
den weg naar Tanabang of langs Noordwijk en Molenvliet behooren
te verwijderen.

Koetsiers, in wiens dienst zij ook mogen zijn, zich aan het bo-
venstaande voorschift niet onderwerpende, zullen worden verplicht
met hunne rijtuigen terug te keeren en de bepaalde volgorde in
aacht te nemen.

Aan ouders en voogden wordt tevens medegedeeld, dat geene
kinderen beneden de 12 jaren oud zullen worden toegelaten.

De eerstaanwezend ingenieur van den waterstaat en 's lands ci-
viele werken te Batavia, brengt ter kennis dat op Zaterdag den
17 Febr. ten zijnen bureeul, des morgens ten 9 ure, eene publieke

aanbesteding zal worden gehouden, voor de bijbouw van een
gedeelte van den stal bij de woning van den opioner van 's lands
houtstapelplaats nabij den zaagmolen te Batavia.

De resident der Preanger-Regentschappen maakt als een vervolg
op zijne advertentie dd. 30 Dec. 11., en 13 Jan. jl., voorkomende
in de Javasche Couranten Nos. 3 en 4 bekend, dat de voemarkten
zullen plaats hebben: Te Bandung den 2 en 3 April. Te Tjian-
djoer den 27 en 28 April aanstaande.

De resident van Soerabaya maakt bekend, dat op den 24 Febr.
e. k. in het openbaar zal worden verkoocht de gouvernements schoe-
ner Doris, zoo als die hier is liggende in het bassin, met dies taig
en inventarisgoederen.

Vendutien.

Op Donderdag 15 Febr., voor het local gen. het Vierkant.
Op Zaterdag 17 Febr., aan de Beurs.

Op Dingsdag 20 Febr., voor de woning van den kapl. der artill.
Welter.

Op Woensdag 28 Febr., voor een der recherche pakhuizen aan
den Kleinen-Boom, door Vaupel & Co.

Nagelaten Boedels.

In de Javasche Courant van heden worden opgegeven de debi-
turen en crediteuren in de navolgende boede:

Door de agenten der samarangsche weeskamer te Keboemen, B.
Keiser.

Door de agenten der samarangsche weeskamer te Poerwodjo,
Tan Patj Pan.

Vertrekkende Personen.

D. W. A. Schuurman. — P. C. Steijns. — J. Hunter.

Advertentiën.

Getrouwd:

A. J. L. DE WITTE VAN HAEMSTEDE

met

C. J. LINNENSCHMIDT VAN LOFFELT.

TJERINGEN, 28 December 1854. (318)

Bevallen van eene DOCHTER, C. Itzig Heine, Bruni.

SAHARANG, 29 Januarij 1855. (278)

Bevallen van eene DOCHTER, vrouwe J. C. E. von

Schmidt auf Altenstadt, de Burlat.

DIJOCOCARTA, 3 Februarij 1855. (321)

Vendutie

op Dingsdag den 20 Februarij 1855,

voor de woning van den kapitein der artillerie

Welter, over Passer Senin,

van een zoo goed als nieuwen inboedel, bestaande uit

Spiegels, Schilderijen, Mahoniehouten Canape's, Fauteuils,

Stoelen, Tafels, Speeltafels, Consoles, Kasten, Lampen,

enz. Voorts Rijtuigen, hardlopende Paarden, waaronder

een extra goed gedresseerd Rijpaard. (319)

Vendutie

Op Woensdag den 21sten Februarij 1855,

ten huize van den heer E. Francis, op Jattie,

(nabij Passar Tana Abang), door Gebr. Roselje & Co.,

van een netten en wel geconserveerden inboedel,

bestaande uit Mahonie- en andere houten Meubelen, als:

Canape's, Fauteuils, Stoelen, Kasten, Speeltafels, Con-

DE BLAAUWE KOEVE. (vervolg)

En die brigadier was in waarheid Thijs, van wien
Toon Bolle de doodstijding gebragt had; Thijs die, van
oord tot oord gevoerd, nimmer iets anders gezocht had
dan een eerlijken soldatendood, en die nu nog aan het
sterfbed stond van den man, voor wien hij niet alleen
zijn leven, maar zijn geheele geluk had prijs gegeven.
't Was hem een scherpe angel in 't hart, toen hij zag
dat zijn offer te vergeefs was gebragt. Hij had God in
stille, aan dat sterfbed gezeten, waarom niemand zich
scheen te bekommeren, dat die levensvlam nog een
oogenblik mogt opflikkeren, opdat hij alles, alles nog
sou vernemen; want zijn Vader hierboven alléén wist
of hij ooit den grond zijner geboorte weer zou betreden.

Intusschen brak de morgen aan; de overigen spraken
reeds van verder te trekken. Thijs wilde hen niet
hinderen in hun voornemen, hoewel hij standvastig weigerde
mede te gaan voor dat de kranke den laatste adem
had uitgeblazen. Toch bleven de meesten met hem;
de Kozakken waren niet te zien, en zij wilden
nog gaarne eenige rust nemen.

De eerste zonnestralen verdden het gelaat van den
stervenden Jacob met eenen rossen gloed. Thijs zat
op den grond naast het strooleger, met de hand in de
zijne, en hoorde zijn verhaal aan, dat, hoewel afge-
broken, eindelijk in zijn geheel tot hem kwam. Thijs

werd benuauid van binnen, toen hij het hoorde; Jacob
zou dus van die allen de laatste wezen en Hanna alleen
overblijven. Hij verweet Jacob niets; en het was den
stervende aan te zien, dat het hem wél deed, niet
geheel alleen te zijn in die moeilijke ure, die het
einde was van een leven vol schuld, waarvan hij de
verantwoording te gemoet ging. Hij had, naar hij zeide,
veel geleden sinds den oogenblik, waarop hij de hoeve
verlaten moest. Wel had hij in de eerste plaats, waar
zij stil hielden, zijne kragt ingediend; maar, zoo als
wel te denken was, het had hem niets geholpen; hij
was van plaats tot plaats gesteld, altijd met zijnen
duivel, in Toon's persoon vertegenwoordigd, naast zich,
tot eindelijk deze op een goeden morgen verdwenen
was, na verschillende kleine diefstallen op 't bivouac
en elders te hebben gepleegd. Eindelijk hadden zij een
gedeelte van 't leger bereikt, en hij was voortgetrok-
ken, Rusland in. Hij had veel moeite en verdriet gehad;
maar zoo als hij zeide, was het vooral zijn geweten
geweest, dat hem nog meer dan zijne slecht verzorgde
wond nu den dood aandeed. Na het uiteenjagen van
't leger was hij vlugtende de grenzen overgekomen, tot
eindelijk gisteren een kogel hem trof, en hij hier had
moeten blijven, zoo als hij zeker wist, om te sterven.

Thijs wilde hem die ure niet moeilijker maken,
dan hij voor hem reeds zijn moest, die door gewetensknag-
ging en ligchaampijn beiden gefolterd werd. Dat was

dan het eerste berigt, dat hij ontving van zijn vriend-
delijk te huis; dat was dan het loon, dat hij ontving
voor het offer, dat hij zoo van ganscher harte gebragt
had, waarmede hij zoo velen had meenen gelukkig te
maken, en waarvan het einde nu bleek te zijn, dat
het allen diep rampzalig had doen worden. Die ont-
toovering was wreed; als het hem wel eens moeilijk
van binnen geweest was, dan had hij zich altijd getroost
met de gedachte, dat hij zeker wel leed voor die allen
te zamen; dat het beter was dat allen, die hem lief
waren, zich gelukkig gevoelden, dan dat hij in hunne
nabijheid had moeten aanschouwen, dat allen weenden
om een gemis, dat hij in staat was geweest te voorko-
men. Aan zijn huis en zijn goed, daaraan dacht hij
't minst, maar aan vrouw Blom, die nu reeds den langen
slaap sluimerde, en aan Hanna, die nu veelligt het
brood der armoede at, aan die beiden des te meer.
Toen hij Jacob zijnen levensloop had verhaald, die van
zijn vertrek van de hoeve af bijna gelijklopend was
aan de zijne, scheen deze merkbaar af te nemen. Hoe
het mogelijk was dat Thijs nog leefde, scheen hij maar
niet te kunnen begrijpen, al verhaalde deze hem ook
nog zoo dikwijls, dat het geheele vertelstel van Toon
Bolle een sprookje was, dat deze verzonnen had om
toegang op de hoeve te verkrijgen.

't Was reeds midden op den dag, voor dat de groote
ure voor Jacob aanbrak. 'Thijs,' seide hij, hoewel

soles en ronde Tafels met marmere bladen, Ledikanten, Toiletten, Spiegels, Schilderijen, Lampen, Pendules, Vazen, een uitmuntende voor dit klimaat vervaardigde Engelsche Piano van Collard & Collard, zeer fraai in Engeland bewerkt Zilver, superieur Plaatwerk, waarbij acht Groentenschalen met zilveren randen en ornamenten, een prachtig Porcelein Tafelservies voor 72 personen, Stellen Tafel- en Dessert Messen, porcelein Theeserviezen enz. Voorts goede Wagenpaarden, Tuigen, Zadels, Rijtuigen, waaronder een zoo goed als nieuwe Victoria Wagen, eene fraaije collectie Bloemen in potten, eenige melkgevende Koebeesten, waaronder van Sydneysch en Hollandsch ras.

Op Zondag den 18den voor een ieder te bezichtigen.

(339)

VENDTIE

op Donderdag den 22sten Februarij 1855

wegens Vertrek,

voor het woonhuis van den heer John Fryce op Tana-abang door John Fryce & Co.,

van eenen netten en goed geconserveerden inboedel, bestaande uit Mahonijhouten Meubelen, Spiegels, Schilderijen, Zilver-, Cristal- en Glaswerk, Eetserviezen, eene nieuwe Engelsche Piano, Rijtuigen, Paarden, waaronder eene fraaije Sydney Hengst, enz. enz.

Alles van af Zondag den 18den Februarij te bezichtigen.

(313)

VERKOOP VAN EEN BARKSCHIP.

De ondergeteekenden zullen op Woensdag den 23sten Februarij 1855, voor een der Recherche Pakhuizen aan den Kleinen Boom, voor rekening van wien zulks mogt aangaan, publiek verkoopen:

Het Gekoperd Engelsch Barkschip JESSIE,

groot 578¹⁰⁰ Tons, Eng. Register, in 1840 gebouwd, lang 119 breed 27 en diep 20 Engelsche Voeten, benevens al deszelfs Masten, Rondhouten, Zeilen, Ankers, Kettingen, Barkas en Sloepen, Vaatwerk, Scheepsprovisiën, enz., enz.

(298)

VAUPEL & Co.

Geheele Nieuwe Uitvinding.

Amerikaansche Hangklokken en Pendules, patent lever, Marine Time Piece, Regulateurs, etc., etc., pas ontvangen bij

(327)

VAUPEL & Co.

Op nieuw Ontvangen:

PALEMBANGSCHE ROTTINGMATTEN,

waaronder van 20 voet breedte,

Chinesche Vloermatten, Dittrek- of Luize Stoeien, Chineesch Verlaktwerk, Ivoor- en Zilverwerk, Zijden Stoffen, etc., etc.

(328)

VAUPEL & Co.

REVALENTA ARABICA.

Op nieuw ontvangen 1000 Blikken.

(127)

VAUPEL & Co.

zijne stem bijna niet meer hoorbaar was, "Thijs, gij vergeeft mij immers alles? Ik zal dan gemakkelijker sterven; 'tis mij daar zoo benaauwd," en hij wees op zijne borst, die bijna door de lompden, die hem om het lijf hingen, niet gedekt was.

Thijs beloofde hem, dat alles vergeven en vergeten was, en dat hij bij hem zou blijven tot aan zijn jongste oogenblik. En dat oogenblik kwam met rassche schreden. 't Was of de dood zich haastte om hem op te nemen bij die velen, die in den laatsten tijd zijn eigendom waren geworden.

Nog scheen het of de stervende iets te zeggen had; ten minste, hij wenkte Thijs om zich verder over hem heen te buigen.

Thijs bragt zijn oor aan zijnen mond, om geen woord te doen verloren gaan.

"Thijs," zei hij eindelijk, "Thijs, ik dank u, en als gij ooit daarginder wederkeert," — en hij wees met zijn vinger in de rigting van zijn vaderland — "als gij ooit daar wederkeert, groet dan Hanna en mijn kind, wilt ge?" vroeg hij, en zijn stervend oog zag smekende naar den broeder op.

Thijs drukte hem de hand, en zooveel zijne door tranen verlatte stem hem verhoorde, antwoordde hij: "k Zal het doen, Jacob! Als God wil, zal ik zorgen voor beiden en nu, slaap gerust, broeder! Alles heb ik u vergeven!"

De stervende knikte met het hoofd; spreken kon hij

Per MADAGASCAR en VALLE DE LUZ

hebben de ondergeteekenden ontvangen:

VERSCHILLENDE SOORTEN VATWIJN, als:

Panillac Médoc, Margaux Médoc, St. Julien Médoc en Macau Médoc. Kistwijn van 4 dozijn: Margaux Médoc, St. Julien Médoc, St. Christolie 1848, St. Emilion, St. Estèphe Médoc, Château Margaux, Vin de la Rose, Macau Médoc. In kisten van 100/2 flesschen: 1848 St. Julien Cabarras, Paillac Pontet, Kerwan Cantenac, Château Pontet, Cantenac Médoc, Grand Vin Baron de Jagul, Bourgogne Chambertin, Bourgogne Mousseux en andere fijne Bourgogne Wijnen, Muscat Frontignac, Haut Sauterne, Haut Barsac, Alicante, Pajaret, Xères, Champagne Mousseux de Jacquesson & Fils, Vergenay Mousseux, Sillery Mousseux, Fleur de Champagne, Fleur de Sillery, van Lanson Père & Fils, Fransch Bier, in mandjes van 1 dozijn, van Fischer, Leppert & Co., te Bordeaux. Geassorteerde Siropen, Zuren, Olives amelleau en Saumure, Capres non pareilles au Vinaigre, Vruchten op Water, Nouveau Bouchage sans platre, Vruchten op Brandewijn, op Sirop, Likeuren, Maraschino, Confituren en Gelejen, Saikerwerk, Moutarde Diaphane, Salade Olive, Rozijn-Wijn-Azijn, Vieux Cognac, Old Champagne Cognac, John Alberty 1/1, 1/2 en 1/4 pijpen Cognac, Azijn op fust, Absinthe Suisse, Prunes d'Ente, Macaronie en Vermicelli, Rozijnen, Vijgen, Saucissons, Fromage de Gruyère, Conserves, als: Sardijntjes, Celeri-au-Jus, Asperges entières, Petits Pois au Beurre, Champignons au Beurre, à l'huile et au Naturel, Truffes pures, Patés de Foie Gras Truffés, Patés de Valailles assortis, etc., etc., Eau de Lavande, Parfumerien en Zeepen, Kist Bronzen en Porceleinen Voorwerpen voor Consoles en Étagères, eene kist Wandelstokken, Zweepen en Karwatsen, Gemaakte Bloemen, Mode Artikelen, 2 kisten Kantoorboeken, Teeken Gereedschappen en Kantoorbehoefden, Speelgoed, Porceleinen Tafelserviezen, een assortiment Pistolets et Carabines de Salon, Carabines de Tir, à 1 et 2 coups, Revolver Deane de 5 et 6 coups, Conteaux de Chasse, alles met toebehooren en eenen voorraad Amorcees à Balles.

Alsmede pas ontpakt:

Een Factuur Prachtige Massief Mahonihouten, te Brussel vervaardigde, Meubels,

als:

Kleeder-, Hang- en zeer fraaije Boekenkasten, Stellen Meubels à la Renaissance, bekleed met Rood en Bruin Maroquin Leder, Peluche en Trijp, Namast en Paardenhaar, Voltaires, Zieken- en Nachtstoelen, Étagère Kastjes, open en gesloten met Spiegelglas, Secretaires, Toilet- en Waschtafels met Marmeren Bladen, Dames Werktafeltjes, Kleedspiegels, Consoles en Ronde Sophatafels. Knepen met Marmeren Bladen, een Pracht-Ruifet met Wit Marmeren Blad, Eetenstafels voor 18, 24 en 36 personen, Speeltafels, Reis-Cassotten, etc., etc., benevens drie Billardtafels met toebehooren en Lampen, alles met de meeste zorg en netheid bewerkt, alsmede een assortiment Schilderijen, waaronder in Olieverf en vorm Medaillon. Een factuur Engelsche Lampen, geheel Nieuw Model, uitgevonden ter voorkoming van het breken der Onderschoets, als: Bronzen Kroonlampen van 3 en 4 armen, verschillend versierd, Prachtige Tafel-, Hang-, Muur- en Kantoorlampen. Stellen Verlakte Thee- en Presenteerbladen, met Banket-Trommeltjes, Soese- en Broodmanden, Pleetwerken, waaronder Stellen Lepels en Vorken, elegant model, alles tegen verminderde prijzen verkrijgbaar.

(326)

VAUPEL & Co.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar:

Allsopp's Pale Ale, in Engeland afgetapt. Bass' Ale. Madera van Stoddart, No. 1 en No. 2. Sherry. Rhijnwijn. Medoc, enz. enz.

(304)

VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

M. BLOK, te Cheribon

heeft ontvangen:

eene partij zeer smaakvol, volgens den laatsten smaak en voor dit klimaat vervaardigde Meeren Kleederen, Eau de Cologne van het merk H & S, in kistjes van drie flesschen, kisten met oompleete Timmermans Gereedschappen, fijne Verlakte Blaadjes in Stellen, Oude Manilla Sigaren (gewoon en Havana vorm), extra goed Meel in blikken, en een aanzienlijke partij versche Provisiën en Dranken.

(329)

PASSER MALAM

(van Donderdag middag.)

Fraaije Bloemen en Vanille Planten.

(306)

DE ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY

hebben weder eene bewonderenswaardige genezing ten gevolge gehad van een zeer of open been. Uittreksel uit eenen brief van den heer C. Pollart, droogist te Devenport, Catharinastraat No. 30, gedagteekend 19 Mei 1853. Aan den professor Holloway: "Mijnheer de heer Blanker te Charlottestreet bij Devenport, was sedert 7 jaar lijdende aan een wond in het rechterbeen, hij beproefde alle bedenkelijke middelen, doch te vergeefs. Eindelijk nam hij zijne toevlugt tot uwe zalf en pillen, waardoor hij binnen weinige weken werd genezen en thans bevindt hij zich in den besten staat van gezondheid.

De Prijzen dezer Pillen en Zalf zijn als volgt:

Doosjes Pillen à f 1,—, f 3,— en f 5,—
Potjes Zalf à - 1,—, - 3,—, - 5,—

Elk doosje en potje is vergezeld van eene aanwijzing hoe men de Zalf en Pillen gebruiken moet.

Zijn op franco aanvraag à contant te bekomen bij Kruthoffer & Soesman te Samarang, alwaar deselve in het groot en klein verkrijgbaar zijn. (1816)

Pommade de la Société Hygènique,

Huile Antique, Savon Parfumé, chez

(332)

M. JANET.

In Commissie ontvangen:

EENE PARTIJ ONGHZETTE BRILLANTEN,

bij

(307)

LOURAN & VAN WALCHREN.

La Soussignée vient de recevoir:

un grand assortiment de Fleurs, Camélias, Couronnes de Mariées et Plumes, Tarlatane, Echarpe en Blonde, Crêpe rose, noir et bleu, Mousseline Suisse, Gants glacés cousus en fil.

(296)

PEROLINE LEGAIGNEUR.

MANILLA SIGAREN No. 2 & 3

Havanah Model, tot beduidend verminderde prijzen, bij

(308)

LOURAN & VAN WALCHREN.

In Commissie ontvangen:

Eene Partij TAFEL- EN SERVETGOED,

bestaande uit Stellen van 2 Tafellakens en 2 dozijn Servetten, fijn katoen damast, van f 44 tot f 55 per Stel, naar qualiteit; als ook: Stellen van 1 stuk van 40 A. ellen Tafel- en 3 stukken, elk van 40 A. ellen Servetgoed, à f 44 per Stel.

(309)

LOURAN & VAN WALCHREN.

Bij de Ondergeteekenden verkrijgbaar:

De Liebig'sche Toestellen, bijzonder geschikt tot het prepareren van mousserende Limonade, Wijn, Soda en Mineraal Water, enz.

(340)

GEBR. ROSELJE & Co.

Op Nieuw Ontvangen;

Puik Oude Manilla Cigaren No. 2,

tot zeer laag gestelde prijzen, à Contant, bij

(252)

GEBR. ROSELJE & Co.

niet meer. Het duurde niet lang, of zijn lijden was uit. Hij ging heen in wrede; ten minste, al was 't verre van zijn tehuis, hij stierf niet alléén, en dien hij het zwaarste gegriefd had op aarde, had zijne stervensure hem gemakkelijk gemaakt. Hij had vergeving gevonden hier beneden, en hij wist het dat hij, die aan zijne veege sponde zat, die vergiffenis vurig voor hem afhad van den hemel.

Toen de ziel het ligchaam ontvloden was, drukte Thijs zijnen makker de oogen toe, en liet voor zijn laatste geld den huisman eene groeve in het bosch voor hem maken. Die laatste pligt aan den doode was spoedig vervuld, en tot in de ziel bedroefd maakte Thijs zich op, om verder te trekken. Gelukkig kwamen zij na korte dagreizen zonder eenige belangrijke ontmoeting aan de plaats van bestemming. De arme zwerfelingen hadden het overschot van het vroeger zoo magtige leger bereikt.

Toen Hanna zich alléén bevond voor de haar opgelegde taak, doorzag zij spoedig dat Jacob's laatste raad eene goede was geweest. Al had zij 't gewild, zij kon op de hooft niet langer blijven; alles, wat daar was, herinnerde haar een gelukkig verleden, dat nimmer zou wederkeren; de ledige plaatsen aan den haard zouden nooit meer bezeten worden door wie vroeger haar huiselijk leven hadden verhelderd; de woonkamer zou hunne

stemmen niet meer hooren; want twee, zoo zij meende, sliepen reeds den langen doodslaap, en een, de laatste, was den weg opgegaan, waarvan sinds langen tijd niemand wederkeerde. 't Was haar te zwaar, als zij 's avonds het hoofd ter ruste leide in de eenzame woning; alles sprak tot haar van diegenen, die verre van haar waren; zij reikhalste om die plaats te verlaten, die, door haar te wijzen op wat voorbijgegaan was voor immer, als scheen te spotten met haar bitter hartleed.

Korte weken na Jacob's vertrek sprak zij met den notaris, en deze, die ook begreep dat de droeve vrouw geene geschikte meesteresse meer was voor zulk eene zaak, wendde al het zijne aan om een pachter te vinden. Wel ging dat moeilijk; maar toen de winter voorbij was en het voorjaar in 't land kwam, betrok toch een nieuwe bewoner de blaauwe hoeve.

Zij verliet huis en hof meer tevreden dan zij ooit had kunnen vermoeden. Zij wist het, het was daár hare plaats niet meer; het gedente was te groot voor hare zwakke krachten. Zij was dan ook de erfgename niet geweest van vrouw Blom's sterkte. Wat voor deze ligt was en als eene afleiding voor het verdriet, dat aan hare hartader knaagde, dat zou haar hebben doen buigen onder zijn wigt. Toch wilde zij het dorp niet verlaten; hare laatste hoop, hoe flauw die ook zijn mogt, was altijd nog dat Jacob eenmaal zou wederkeren. Zij betrok eene kleine woning, en leefde van de opbrengst

ENGELSCH SCHEERMESSEN

uit de Sheffield's Fabrieken van Hall & Colley en Joseph Mappin & Brothers, in stalen en doozen
Voor de deugdelijkheid dezer onovertroffen qualiteiten wordt geaarandeerd.

Echte Engelsche Dames Scharen, uit de Fabrieken regtstreeks ontvangen en te bekomen bij
(311) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

IN COMMISSIE ONTVANGEN.

Eene aanzienlijke partij gemaakte Heeren Kleederen, zeer Smaakvol, volgens de laatste Parijsche modes en voor dit klimaat vervaardigd, als:

Leer sijne zwart laken Rokken met zijde gevoerd à f 80,—
• zonder zijden voering • 25,—
• zwart laken Paletots met zijde gevoerd • 80,—
• zonder zijden voering • 25,—
• zwart laken Pantalons..... • 15,—
• gekleurd casimir • 12,—

Tegen bovengestelde prijzen à contant te bekomen.
(165) LOURAN & VAN WALCHREN.

TE KOOP Tachtig stuks Koebeesten van seer mooi ras, waaronder 15 Ossen, 4 Stieren en 61 Koeijen groot en klein, benevens 30 stuks Karbouwen, geschikt voor pedattie- en landwerk.
Adres bij van Zadelhoff, aan de Weeskamer. (320)

TE KOOP eene zeer fraaije Europeesche Coupé.
Te bevragen bij
(312) JOHN PRYCE & Co.

TE KOOP Twee Spannen goed gedresseerde hardlopende Wagenpaarden. Adres
(297) H. VEIT, Goenoeng Saharie.

TE HUUR een Huis op kampong Scott, Adres
(308) VAN BLOOTEN, MORGAN & Co.

TE HUUR Het Huis gelegen op Molenvliet, laatst bewoond door den heer
J. F. Tentde.
Te bevragen bij
(2129) VAUPEL & Co.

TE HUUR tegen 1 Februarij een nieuw gebouwd Steenen Huis met 4 kamers, 2 steenen bijgebouwen met logeerkamers en stalling voor 6 paarden, gelegen te Meester Cornelis. Te bevragen bij den heer Ghun, qq. (186)

TE HUUR om met 1 Maart te aanvaarden, een zeer aangenaam Huis, op Steenen Pilaren, en met Planken Vloer, goed voorzien met een groot aantal kamers voor bedienden, stalling voor acht paarden, thans bewoond door den Heer Loudon.
Te bevragen bij
(341) G. INGRAM.

TE HUUR Op Rijswijk, Een aangemenhileerd Bovenhuis, met of zonder kost; te bevragen bij
(342) H. M. VAN DORP.

Een Geneesheer, lange jaren als zoodanig in deze gewesten fungerende, wencht op een particulier land als zoodanig te fungeren. Adres tot M., bij den Heer H. M. van Dorp, brieven franco. (350)

haver handen werk. Het geld, dat de hoeve opragt, wilde zij niet aanraken; 't zou voor Jacob zijn, als hij wederkeerde, of, zoo God haar dien zegen niet bewaard had, dan voor haar kind.

't Was in den nazomer van het jaar 1818, en de natuur scheen alreede geneigd ruste te zoeken. 't Was een heerlijk stille dag geweest; geen windje had het kever in beweging gebragt; geen wolke het helderblauw van den hemel overdekt. De avond was als de dag; de zon ging in eene vuurroode kolom, die naar alle tijde hare stralen uitschoot, ter ruste; de geheele schepping verkondigde vrede en wakte op tot levenslust, op de weinige zomerdagen, die nog overig waren, van harte te genieten.

Een eenzaam wandelaar vervolgde zijnen weg door het mulle land, dat hoog voor zijne voeten opstoot. Hij was van de grenzen gekomen en had steeds den wegwijzer gevolgd, die de route aanwees, in welke nabijheid het dorp E. gelegen was. Hoewel hij nog jong was, scheen zijn gelaat van diepe voren doorploegd, die ontbering en verdriet daarop hadden achtergelaten. Zijn kleeding duidde den militair aan, hoewel hij geen wapens bij zich droeg, en alleen een doornstok in de hand zijn eenig middel van verdediging scheen uit te maken. De ransel hing hem op den rug; hij was reeds lang met haren last vertrouwd; want niets duidde aan, dat hij zijnen marsch bemoeijelijke.

127ste Frankforter LOTERIJ.

Gewaarborgd door het Gouvernement der vrije stad Frankfort, in 6 klassen, bedragende f 1,828,450.

Deze Loterij, gevestigd en gewaarborgd door het bestuur der vrije stad Frankfort, bestaat uit 26,000 Loten en bevat 18,000 Prijzen, 11 Premien en 20,000 vrij Loten, zooals nader in het Prospectus wordt opgegeven.

Prijs van Loten, geldig voor alle klassen van af de betaling der koopsem.

1 Geheel Lot f 120,— | 1 Half Lot f 60,—
5 " " " 540,— | 2 " " " 120,—
10 " " " 980,— | 10 " " " 540,—

Prospectussen, waarin het plan dezer Loterij breedvoerig wordt opgegeven, alsmede de Loten zijn te bekomen bij den Boekhandelaar H. M. van Dorp, te Batavia.

(182) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.
Frankfort a/Main.

FRANKFORTER LOTERIJ

126ste Trekking.

Bij deze Trekking zijn de Kapitale Prijzen gevallen als volgt:

No. 25512 f 100,000
• 25650 - 50,000
• 21208 - 20,000
• 22777 - 15,000
• 5902 - 12,000
• 5309 - 10,000
• 25185 - 5,000
• 25271 - 4,000 en de Premie van f 100,000.

(181) J. A. SCHWARZSCHILD SONS.
Frankfurt a/Main.

TE HUUR Iemand die sedert acht jaren Boekhouder is geweest op de voornaamste kantoren te Batavia, en als zoodanig nog in een der meest genechte Handelshuizen werkzaam is, zoekt eene dergelijke betrekking bij eene landelijke onderneming als anderzina. Hij kan van zijne vroegere en tegenwoordige chefs de beste getuigenissen overleggen. Adres onder Lr. A. bij
(324) H. M. VAN DORP.

TE HUUR Iemand, sedert geruimen tijd in den Handel werkzaam, het Hollandsch, Engelsch, Fransch en Hoogduitsch sprekende en schrijvende, en het Italiaansch Boekhouden in de twee eerste talen uitgeoefend hebbende, zoekt eene betrekking.
Men adresseere zich onder Lr. Z. bij
(325) H. M. VAN DORP.

De Ondergeteekenden berigten dat zij zich alhier als Kooplieden en Commissionairs gevestigd hebben.
Kantoor: Grootte Rivier.
(322) A. BOUMAN & Co.
SOERABAYA, 1 Februarij 1855.

Bij acte op 31 Januarij 1855 voor den notaris N. Schrant en getuigen alhier gepasseerd, is door de Ondergeteekende in hare gevestigde Handelszaak generale procuratie gegeven aan haren broeder, den heer M. Mauritz Martens, met intrekking van alle vroeger gegevene speciale en generale procuratiën, zoo onderhands als notariëel.
(323) E. MARTENS.
SOERABAYA, 31 Januarij 1855.

Depôt van Muzikwerken.

Ontvangen: NIEUWE GUITAR- en VIOL- SNAREN, in Blikken Doozen, per stel à f 5,—, afzonderlijk à f 1,— per stuk.

(184) H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 28 Januarij 1855.

Moer meer hij het dorp naderde, met des te nieuwsgieriger oeg aanschouwde hij alles; ieder, die hem op weg ontmoette, zag hij aan, als of hij een oude bekende hoopde te zullen zien; maar teleurgesteld wendde hij zich telkens om, als hij een vreemd gelaat meest aantaren.

Eindelijk naderde hij de blauwe hoeve. 't Was of hij op het erf te huis behoerde, en toch aarzelde het te betreden. De aanblik van het hof behoefde hem toch niet af te schrikken, want het zag er alles netjes en ordelijk uit. Bij ieder, die het in langen tijd niet aanschouwde had, moest zelfs de gedachte oprijzen, dat alles, in weerwil van de tijdsomstandigheden, niet achteruitgegaan was. Maar 't was er stil, al had de avondklok nog geen zeven slagen doen hooren. De wandelaar keek eenigen tijd de hoeve aan, en als of hij tot een besluit gekomen was, stapte hij het hek binnen. Hij klopte op de deur; eene vriendelijke huismoeder opende hem die; maar 't scheen toch degene niet te zijn, die hij er verwachtte; ten minste, hij werd zichtbaar bleek en deinsde achteruit.

„Vrouwje,” seide hij, „wie woont er tegenwoordig op de blauwe hoeve?”

De vrouw zag hem verwonderd aan, als of zij niet begrijpen kon dat iemand, die het niet wist, daar belang bij kon hebben. „Wel,” antwoordde zij, „wie anders, dan die er al sinds bijna drie jaar gewoond heeft,

Wordt gevraagd:

voor een Heer en Dame een Appartement, bestaande uit twee of drie Kamers, met of zonder Meubelen.
Adres Java-Bode onder letter X. (317)

Muzijk-Handel.

La Hollande Musicale, Journal meniciei, Théâtres, Concerts, Carrières musicales, Variétés. Avec chaque numéro: une Romance, un Morceau de Piano, ou une Lithographie. Prix de l'Abonnement par la maille f 12,— par an.

On s'abonne chez
(305) H. M. VAN DORP.
Batavia.

Zijn er Zoo?

Plaatwerk van Alexander V. H., compleet in twee deelen, gebonden in rood leder f 22.

Zoo zijn er, Plaatwerk van denzelfden, in 2 deelen compleet, gebonden in leder f 15.

Tien Jaren later, Plaatwerk van J. v d. H., gebonden f 10.

Bovenstaande geestige Plaatwerken zijn te bekomen bij

(310) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boek- en Papierhandel.

Ontvangen eene groote factuur SCHRIJFBOEKEN in verschillend formaat, Copieer Papier in 4° gemeden, enz. enz.

(301) H. M. VAN DORP.
BATAVIA 1855.

ALEXANDRE'S ELECTRO GALVANISCHE PENHOUDERS

ad f 3,— per stuk,

ALEXANDRE'S STALEN PENNEN

ad f 4,— per gros,

VERKRIJGBAAR:

Te Batavia bij Heeren Boekhandelaren.
• Samarang bij van Haren Noman, Kolff & Co.
• Soerabaya bij E. Fekri, van Raalten & Koeken.
• Padang bij W. Hissink.
• Cheribon bij Blok.

(247) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Bij LANGE & Co. komt van de Pers: WARNASARIE, Indisch Jaarboekje voor 1855,

onder Redactie van Mr. L. J. A. Tollens, met graveerden titel en twee platen, voorstellende: een gezigt op den berg Salak, gezien van het landgoed Tjogrek, en het Blauw Water te Passeroean.

(300) Prijs f 5,— Recepis.

Het Stoomschip Ambon zal na behouden aankomst van Soerabaya, waarschijnlijk Maandag den 19 dezer, via Samarang en Soerabaya naar Macassar en de Molukko's vertrekken.

Voor Vracht en Passage adresseere men zich tot de Agenten,
(338) B. KOPERSMIT & Co.

Kees Gommertz. — „En waar bleef Hanna van vrouw Blom dan?” vroeg de militair op eenen toon, die zoo aarzelend was, dat het scheen, of van het antwoord, dat hij ontvangen zou, veel voor hem zou afhangen. — „Ja! dat 's een heete geschiedenis, man!” gaf de huismoeder ten antwoord: „die ging van 't hof af, toen wij er op kwamen; maar 't is toch haar eigen goede nog. Als gij weten wilt waar zij woont, ga dan regt naar 't dorp; daar woont ze, vlak bij de kerk.

De reiziger wenschte haar goeden avond en verhaastte zijn tred, om maar spoedig het dorp te bereiken.

(Wordt vervolgd.)

Passage naar Soerabaya

wordt aangeboden met het snelzeilend Nederlandsch campagne barkschip *Edouard Marie*, kapitein *Eeltjes*, om in den loop der volgende week derwaarts te vertrekken. Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden, of bij

de Agenten,

(331) **TIEDEMAN & VAN DER BURG.**

BATAVIA, 14 Februarij 1855.

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het welbekende barkschip *Gelderland*, kapt. *D. Crap Hellingman*, voerende eenen bekwamen scheepsdoctor en verder uitmuntend ingerigt en goed uitgerust tot den overvoer van passagiers, zullende vermoedelijk in de eerste helft van April van hier vertrekken, adres te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij de agenten

(337) **HAAGER & SCHUURMAN.**

Passage naar Rotterdam

wordt aangeboden met het extra snelzeilend, nieuw gebouwd Campagne barkschip *Australie*, kapt. *D. B. Jochems*, voerende eenen bekwamen scheepsdoctor, en verder uitmuntend ingerigt en uitgerust voor Passagiers, zullende vermoedelijk tegen ultimo Februarij e.k. direct van hier vertrekken. Adres bij den Gezagvoerder en bij de Agenten

(333) **HAAGER & SCHUURMAN.**

Voor passagiers naar Nederland.

Het snelzeilend nieuw gebouwd clipper campagne schip *Zeenimph* gevoerd door *J. W. J. Witsen Elias* zal naast denklijk in het begin van April vertrekken en heeft eene uitmuntende inrigting voor passagiers varende eenen geexamineerden doctor en voorzien van afzonderlijke Dames en Heeren kajuiten benevens alle verdere gemakken. Adres bij den Gezagvoerder voorts te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij de agenten

(334) **HAAGER & SCHUURMAN.**

Passage naar Soerabaya en naar Amsterdam

wordt aangeboden, om vermoedelijk tegen het einde der maand van hier te vertrekken, met het nieuw gebouwd snelzeilend clipperbarkschip *Burgemeester van Reenen*, kapitein *A. W. F. van der Meer van Kuffeler*, voerende eenen bekwamen Scheepsdoctor en verder uitmuntend ingerigt en goed uitgerust tot den overvoer van passagiers.

Adres te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij den Gezagvoerder en bij

de Agenten,

(335) **HAAGER & SCHUURMAN.**

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het bijzonder snelzeilend barkschip *Amicitia*, kapitein *J. Janse*, hebbende eene geheel vrije en zeer nieuwe campagne. Dit schip zal direct van hier, tegen medio Maart vertrekken. Adres bij den Gezagvoerder en bij

de Agenten,

(336) **HAAGER & SCHUURMAN.**

Dagelijks alhier van Amsterdam verwacht wordende het nieuw gebouwd Campagne Fregatschip **NEDERLAND**, van de Heeren *Gebrs. Hartsen* aldaar, gevoerd door Kapitein **P. Muldekooper**, zoo gunstig bekend door zijne vele reizen met het Fregatschip *Prins Frederik der Nederlanden*, biedt zich weder eene schoone gelegenheid aan voor *Familien en enkele Personen*, die omstreeks het einde der volgende maand wenschen te repatrieren, zijnde deze bodem speciaal ingerigt voor den overtocht van *Passagiers*, en als zoodanig voorzien van al datgene wat hun verblijf aan boord veraangenamen kan, waaronder in aanmerking mag komen, dat de ingang der (half gezonken) kajuit, niet op het dek, maar op de campagne is, zoodat men den trap opkomende, zich onmiddellijk op dezelve bevindt, en door deze inrigting het indringen van water in de kajuit wordt helet.

Voorts bevindt zich aan boord van dezen bodem een gepromoveerd Doctor.

De gelithographieerde teekening van de inrigting aan boord ligt ter bezigtiging

te Samarang bij de Heeren *Dorrepaal & Co.*, te Soerabaya bij de Heeren *Schimmelpenninck & Co.* en alhier bij de Agenten

(316) **TIEDEMAN & VAN DER BURG.**

BATAVIA, 9 Februarij 1855.

Passage naar Soerabaya,

met het snelzeilend en voor Passagiers goed ingerigt Barkschip *Lamina Elisabeth*, kapitein *A. Gerson*, om Dingsdag of Woensdag aanstaande te vertrekken.

Adres bij den Gezagvoerder in het Hotel der Nederlanden, dan wel bij de Agenten

(315) **G. SUERMONDT & Co.**

BATAVIA.

Op den 13den dezer in den morgen is *Z. E.* de Gouverneur Generaal van Nederlandsch Indie, met *Mevrouw Duymaer van Twist* en gevolg van Buitenzorg alhier aangekomen.

— Naar wij vernemen, zijn, op verzoek der policie te Batavia, door die te Tangerang opgevat en op den 10den dezer onder bewaking herwaarts overgebracht zes Chinezen en drie Inlanders, zijnde *Potia's*, schrijvers en mandours op de landen *Passar Bahros* en *Kramat* in het Wester kwartier der Ommelanden van Batavia en in dienst geweest of nog zijnde, als mede betrokken in de zaken van den zich in hechtenis bevindenden Chinees *Oey Tamba*, mede eigenaar van het eerstgenoemde en huurder van het tweede land.

— In den avond van den 11den dezer ten 8 ure, begaf zich zekere Chinees *Tio Kim* genaamd, naar de woning van een zijner landgenooten, met name *Tio Kong*, huizende in den gang Rottan aan de groote rivier in het Chinese kamp alhier, en eischte van dezen eenige gelden ter leen. Op het bekomen van een weigerend antwoord, bragt hij *Tio Kong* met een mes eene diepe wonde aan den hals toe, waaraan laatstgenoemde echter niet bezweken is. De schuldige is door de policie opgevat en in verzekerde bewaring gebracht.

— In den voornacht van dienzelfden datum, werd weder amok geslagen en bij onderzoek bleek, dat de Inlander *Armijn* en zijne vrouw *Arabaya* in kampong Djawa woonachtig, beide vermoord in hunne woning lagen. De vrouw had elf wonden met een badé badé bekomen, terwijl de man met een klein mes, dat de vrouw nog in de hand hield, op verschillende plaatsen, zwaar gekwetst was. De lijken naar het stadsverband vervoerd zijnde, werden bij *Armijn* nog eenige teekenen van leven bespeurd en hij overmits verbonden. Zijn toestand is zeer gevaarlijk en het spreken hem verboden, zoodat de aanleiding tot dezen wederzijdschen moord, die echter waarschijnlijk aan minnenijd moet worden toegeschreven, nog niet met zekerheid kan bepaald worden.

— Op den 18den December 1854 zeilde een jonk, geladen met gezouten visch en toebehoorende aan den Chinees *Tiantjong* van Siam naar Batavia en geraakte op den 24sten Januarij jl., door hooge zeeën en slecht weder, ter hoogte van de Lampongs, op de klippen. De opvarenden, zijnde Siammers en 25 koppen sterk, stelden te vergeefs alle pogingen in het werk om het vaartuig vlot te krijgen en te redden. Zij begaven zich daarop in eene sloep, waarmede zij na vier dagen zwalkens op zee, honger en dorst lijdende, te *Tandjong Kait* op het land *Karang Serang* in het Noord Wester kwartier der Ommelanden van Batavia zijn aangeland, alwaar zij op de best mogelijke wijze zijn ontvangen en verpleegd. Het plaatselijk bestuur in de Westelijke afdeeling der Ommelanden heeft vervolgens die schipbreukelingen, na dat zij van hunne vermoedens waren uitgerust, naar Batavia opgezonden, ten einde daar in de gelegenheid te komen om naar hun vaderland terug te keeren.

— Op den 8sten dezer zijn in het stads verband te Batavia opgenomen de Inlanders *Palie* en *Raim*, afkomstig van het land *Blaradja*, gelegen in het Wester kwartier der Ommelanden van Batavia. Bezigt met het stelen van nog te veld staande komkommers, werden zij door de eigenaren dier vruchten overvallen en kregen, dewijl zij zich wilden verdedigen, de eerste met een lans een steek in den onderbuik en de tweede eene wond met een golokh, waarna zij gevat werden en door de policie naar genoemd verband ter verpleging opgezonden zijn.

— In de *Javasche Courant* van heden leest men: Den 31sten Januarij 1855 is te Soerabaya ter reede aangekomen, het Spaansche oorlogstoomschip *Riena di Castilla*, onder bevel van den kapitein *Rafael Ramos Isquierdo*, komende van Singapore en bestemd naar Manilla. Het heeft deze reede aangedaan om zich van steenkool en drinkwater te voorzien.

— Men leest in het *Bijvoegsel* van de *Oospost* van 2 Febr. No. 5, het volgende:

Uit een particulier schrijven, van Bezoekie dd. 31 Januarij, vernemen wij omtrent den hoogen stand van het water aldaar het volgende:

Na eenige dagen zwaren regen, wind, en vrij hooze zee, nam zoo het schijnt de regen gisteren in het gebertje, een meer beduidende kracht; immers van af 7 tot 8, a 9 ure 's avonds, vermeerde de het volume water in de rivieren nagenoeg 17 voeten Rijnlandsch, zoodat de wegen gedeeltelijk overstroomd, waren vele bruggen werden medegevoerd, waaronder 2 kapitale in de hoofdplaats zelve, en de passage naar de dessa's zoowel als postroute vooreerst, ten minste voor rijtuigen, is gestremd. — Daar de vloed in zee ten 10 ure 's avonds ongeveer het grootste was, kon het water niet spoedig genoeg weg, en bleef dus bijna 4 uren lang een groot gedeelte van de stad onder water. Twee praauwen met gouvernements suiker beladen, zijn gezonken of ten minste de lading bedorven, na van de ankers te zijn weggeslagen. Van de dorpen in de ommestreden zijn nog geen berichten ingekomen, en weet men dus nog niet met juistheid optegeven, of en hoeveel de suikerrietvelden hebben geleden dan wel andere veldvruchten en gewassen; zoodmede, of er huizen of mogelijk ook menschenlevens zijn verloren geraakt.

ENGELAND.

London, 20 Nov. Prins Albert heeft voor eigene rekening aan iederen officier van het engelsche leger in de Levant een jas met zeshondenvel gevoerd ten geschenke gegeven.

Er zijn vier millioen minié- en 420 ton kanonkogels geroed gemaakt voor de Krim.

— De negentien noordpool-expeditiën, sedert 1848 tot en met 1854, door Engeland uitgezonden ter opsporing van *sir John Franklin*, hebben aan dien staat £ 1,000,486 gekost.

— De brieven uit het kamp, die tot den namiddag van 3 Nov. loopen, klagen over de strengheid van het jaargetijde, dat den naderenden winter als zeer nabij zijnde verkondigt. Hagel en ijzel, vergezeld van hevigen wind, doen den soldaat verstijven, die te nauwer-

nood eenige beschutting vindt in de veldtent, waarder de windvlagen zich een doortogt banen. De koude was 's nachts zelfs zoo scherp, dat de manschappen moesten opstaan en in beweging verwarming zoeken. De thermometer stond op twee graden onder het vriespunt en het onderscheid tusschen dag en nacht wordt veel beteekend uitgedrukt in het berigt, dat de dauw die zeer sterk is een duim dik bevroren lag. Hoe hard het vallen moet, om bij gebrek aan de noodige warmte te slaap, nog geregeld 's nachts door valsche alarmen om der de wapens geroepen te worden, is ligt te begrijpen. Het garnizoen was ijverig bezig de troepen der geallieerden daarmede af te matten, en hield meermalen ten 10 of 11 ure 's avonds door eene vreeselijk kanonnade alles op den been tot 2 of 3 ure in den morgen, al wanneer de vermoede soldaat weder op de vochtig koude aarde eenige rust zocht. Het leger onder *Liprandi* of *Luders*, dat zich nu verschanst heeft op de rechterzijde van het engelsche leger, werd gezegd 50,000 man sterk te zijn, en men schieen den aanval van den 5 Nov. verwacht te hebben, doch noemde tevens den 6 als den dag waarop het stormloopen een begin zou nemen, daar de Franschen eene batterij van 18 stukken of 180 à 200 ellen afstand tegenover het voornaamste bastion (het vlaggestok bastion) geroed hadden. Deze batterij had reeds aanmerkelijke schade aangerigt, en was bestemd om bres te schieten. Bij het graven eener mijn waarmede men het russische werk in de lucht wilde laten springen, als een sein om storm te loopen, hadden de Franschen eene russische tegen-mijn ontdekt op 12 voeten diepte, in den vorm van een T, en geladen met 18 centenaars kruid, die weggenomen werden. Deze ontdekking was oorzaak dat men verder zeer behoedzaam te werk ging. Wat het vuren betreft, de voorraad van kruid en lood was beperkt en de Russen vuren den tweemaal meer dan de geallieerden, die verbaasd zijn over den onuitputtelijken krijgsvoorraad in Sebastopol. Een der laatste dagen in October werd in het kamp de order gegeven om slechts eens te vuren in het half uur. De vrees dat de vestingwerken der stad ondermijnd zijn, is bevestigd geworden, door de mijn die de Franschen stuitte, en levert eene gewichtige bedenking tegen het stormloopen.

Er zullen nog eenige dagen moeten verloopen, alvorens de gebeurtenissen van den 5 Nov. voor Sebastopol met juistheid beoordeeld kunnen worden. De vergelijking van generaal *Liprandi's* verlag met dat van lord *Raglan*, omtrent de onloochenbare afbreuk, die de laatste op 25 Oct. leed, toont gezegzaam aan, welke verschillende benamingen aan dezelfde zaken gegeven worden. Zoo worden de Russen gezegd „in de vlucht hun behoud te hebben gezocht,” terwijl de engelsche troepen „noodzakelijkerwijze en ongestoord terugtrokken,” en omgekeerd. Hoe vermetel graaf *Cardigan* zijne ruitery midden in den vijand jaagde, blijkt uit de volgende onpartijdige regelen van generaal *Liprandi*. Hij zegt: „De vijand voerde eene allerhardnekkigste charge uit en stoot op onze ruitery in, ongeacht een goed gerigt vuur van 6 stukken ligte artillerie van de Odesa-jagers, van een compagnie voltigeurs en van een gedeelte der divisie van majoor-generaal *Jakovitsky*. De aanval van drie escadrons lansiers was nogtans noodig, om de Engelschen te doen wijken, want hier kan het bezwaarlijk vlugten heeten. Het gevoelig verlies, door zulk een verkeerde beweging geleden, heeft het gerucht doen ontstaan, dat graaf *Cardigan* geschoot en naar Engeland gezonden was: doch hij handelde op bevel van *sir George Cathcart*, die door lord *Raglan* gelast werd, om de hoogten, die de Russen in bezit genomen hadden, te herwinnen, zoodra de gelegenheid zich aanbood. Deze order is verkeerd opgevat geworden, zegt de engelsche bevelhebber, en dit is niet onwaarschijnlijk, want *sir George Cathcart* was de generaal, die, bij den aanvang van het beleg, zijne manschappen zoowel als zijne magazijnen, onder het bereik van het russisch kanon legerde.

Er zijn vele aanmerkingen gemaakt op den tekst der dépêche van lord *Raglan*, die drie dagen nadat de Russen hun voordeel behaald hadden, geschreven werd, (een bewijs dat de Engelschen het verlorene niet konden herwinnen), en waarin met veel zorg de geleden verliezen zoo gunstig mogelijk voorgesteld zijn, oischoon aan het slot de uitslag onvermijdelijk in het ware licht gesteld moest worden. Uitdrukkingen, zoo als: *Canrobert had de goedheid eene brigade tot ondersteuning achter te laten*, „en *admiraal Dundas* verpligtte mij met de landing van mariniers,” klinken buitendien zonderling uit den mond van een veldoverste, die geacht wordt generalissimus te zijn. — Niet ten onregte merkt men aan, dat de vloot door de gestadige hulpverleening aan het leger, zeer ontbloot moet raken van manschappen. De fransche troepen blijken niet zeer vereenigd met de Engelsen te strijden, ten minste te oordeelen volgens de beoordeelingen van lord *Raglan*. Overigens zal hier bij niet uit het oog moeten verloren worden dat naar het schijnt de Russen zich minder bekommeren om te wijken of te vlugten, wanneer zij slechts hun voorgesteld doel van afsnijding, dwingen tot verandering eener stelling, het vernietigen van batterijen enz., bereiken. De Engelsen daarentegen schijnen veel op te offeren aan de zelfvoldoening, van stand gehouden en zoo mogelijk vervolgd te hebben. Hun verlies is dan ook, hoewel altijd merklijk beneden dat der Russen, buiten verhouding groot boven dat der Franschen, en is vooral deze omstandigheid dezer dagen zeer opgemerkt. Laatstgenoemden zijn met even veel moed, tevens veel voorzigtiger in het sparen hunner troepen.

London, 22 Nov. Vorst *Dolgorouky*, de russische minister van oorlog, heeft aan lord *Clanricarde*, (denzelfden die in het Hoogerhuis verklaarde, dat een tractaat met Rusland het papier niet waard was waarop het geschreven stond) een brief uit naam des czars doen toekomen, waarin keizer *Nicolaas* zegt, zich met genoegen den tijd te herinneren toen lord *Clanricarde* vertegenwoordiger was der engelsche natie te Petersburg, en zijne voldoening uitdrukt, nu zijnen zoon, lord *Dunkellin*, dien de krijgskans in handen des czars deed vallen, aan hem te kunnen terug zenden, en aldus aan den voorslag van lord *Raglan*, om den russischen kapitein *Kousovleff* tegen lord *Dunkellin* uit te wisselen, reeds in voorbaat gevolg te geven. Het engelsche gouvernement wordt verzocht om dien russischen officier naar Rusland te zenden, indien hij zich in Engeland bevindt.

BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,

van Woensdag 14 Februarij 1855, No. 13

FRANKRIJK.

De heer *Sibour*, aartsbisschop van Parijs, heeft geene nitnooding ontvingen om het jubileum te Rome bij te wonen, hoewel hij in de pausenstad zeer hoog staat aan geschreven.

Het voorbeeld in Engeland, door miss *Nightingale* en eenige andere dames gegeven, die naar de Levant vertrekken, om aan de slagtoffers van den oorlog hare bijstand te verleenen, heeft in Frankrijk navolging gevonden. De wed. *Teillard* en hare zuster *Anastasia Laurencou*, te Lyon woonachtig, beide ruim van aardse goederen voorzien en jong (de oudste is 25 jaar oud) begeven zich insgelijks naar het Oosten.

Parijs, 7 Nov. Te Calais is eene inschrijving geopend om een gedenksteen op te rigten op het graf van wijlen den republikein *DeGeorge*, vroeger redacteur van het dagblad *le Progrès*. De keizer, die gedurende zijne gevangenschap als *Napoleon Bonaparte* op het kasteel van Ham, dikwijls voor genoemd blad schreef, heeft op anonieme wijze voor 1000 francs aan die inschrijving deelgenomen.

Een groot aantal oorlogswapenen, afkomstig van den slag bij de Alma, te Marseille aangekomen, zullen als zegeteekenen naar Parijs worden gebracht.

Parijs 15 Nov. Men verzekert, dat in den jl. Zaterdag gehouden ministerraad, maarschalk *Vaillant*, minister van oorlog, de belegerings-operatiën voor Sabastopol scherp geheld heeft. (Men weet dat er een oogenblik sprake is geweest, om maarschalk *Vaillant* als opperbevelhebber der expeditie naar de Levant te zenden.) De keizer moet hem onmiddellijk het aubod hebben gedaan, zijn ontwerp ten uitvoer te brengen, en *Vaillant* zou des keizers woorden zoo opgevat hebben, dat hij er aanleiding in vond, om na den afloop der zitting zijn ontslag aan te bieden, dat de keizer echter weigerde aan te nemen.

Het kamp van *Sathony* nabij Lyon, deze dagen afbesteld, zal stellig behouden worden. Aan de militaire genie is eene som van 100.000 fr. toegekend om barakken te bouwen, met zinken daken, die van Parijs zullen komen naar een door den keizer goedgekeurd model.

Parijs, 18 Nov. Met betrekking tot *Olozaga*, den spaanschen gezant te Parijs, die op verzoek van *Espartero*, naar Madrid vertrokken is, om in de Cortes zitting te nemen, verhaalt men het volgende. Toen de heer *Olozaga*, afscheid nam van den keizer, drukte *Napoleon III* hem hartelijk de hand en zeide hem: „Zeg aan den hertog der Overwinning dat wij u wel leenen, maar niet geven.“ De keizer wil dus dien vertegenwoordiger van Spanje ongaarne missen; ook *Olozaga* van zijnen kant wil zijnen post bij het fransche hof niet nederleggen, en naar men verneemt, heeft hij de tot hem gerigte aanzoeken om in het cabinet te treden afgeslagen. Keizer *Napoleon* kende den heer *Olozaga* reeds in 1848, toen hij als *Lodewijk Bonaparte* te Londen in ballingschap leefde. *Olozaga*, die met den keizer op den meest vertrouwden voet staat, is het hoofd der progressistische partij in de Cortes.

DUITSCHLAND.

Weenen 13 Nov. De ministers van binnenlandsche zaken en van justitie, de opperbevelhebber des legers en de hoofdinspecteur van politie te Weenen, hebben bekend gemaakt dat het bij beschikking van 14 Mei gegeven verbod, om eenige nieuwstijding wegens de beweging der oostenrijksche troepen te verspreiden, zich uitstrekt tot elke soort van bewegingen zonder uitzondering, hetzij die geschieden op oostenrijksch of op een ander grondgebied of zelfs ter zee.

München 19 Nov. De minister van oorlog vraagt niet minder dan 20 mill. florijnen (ongeveer 22 mill. holl.), om te voorzien in de kosten vereischt door de eventuele krijgsgescheurtenissen. Het effectief van het beijersche leger, dat op dezen oogenblik het cijfer van 80.000 man en 6000 paarden niet bereikt, moet tot 70.000 man en 12.000 paarden gebracht worden op den dag, wanneer de bondsdag van elk lid van den Bond zijn bondscontingent eischt. Niets is echter voorbereid en sedert zes maanden zijn al de paaren in het land door Oostenrijk opgekocht, zoodat Beijeren elders paarden moet kopen. Behalve de daaraan verbondene moeilijkheden veroorzaakt het ook eenen hooger cijfer van uitgaven, en wellicht niet ten onrechte wordt door sommigen de opmerking gemaakt dat dit als een eerst gevolg is te beschouwen van de hardnekkigheid, waarmede Beijeren, aan het hoofd der daische staten van den tweeden rang, zich verzet heeft tegen herhaalde waarschuwingen, en van zijne volhardende onzijdigheidsplannen.

Frankfort 21 Nov. Een grootsch plan is in deze stad ontworpen. Het betreft den bouw van een groot paleis, gemaakt van ijzer en glas, van de grootste afmetingen, opgericht volgens de regelen van *Paxton*, en waarin een bestendig tropisch klimaat zal worden onderhouden. Daarmede heeft men ten doel, zwakke en ziekelijke personen, die behoefte hebben aan een gelijkmatig zuidelijk klimaat, dit zonder veel kosten en met alles wat daartoe behoort te verschaffen. Het gebouw zal volledige woningen bevatten voor eenige honderden lijdens, en een tropischen tuin omgeven. Een beroemd geneesheer heeft het eerste denkbeeld tot dit plan aan de hand gegeven, en algemeen vindt het bijval. De kosten zullen miljoenen beloopten, door een maatschappelijk kapitaal in aandelen bijeen te brengen. Het zal wel geen betoog behoeven dat Frankfort de geschikste plaats is voor eene dergelijke inrigting, want Frankfort is eene rijke stad, wordt jaarlijks door 100.000 vreemdelingen bezocht en ligt in het middelpunt tusschen het noorden en zuiden.

De omstandigheid dat vorst *Gortschakoff*, russisch gezant te Weenen, het russische gezantschapshôtel heeft betrokken en dat zijn gezin, tot dus verre te Stuttgart vertoefd hebbende, te Weenen zal komen, geeft aan

velen de hoop, dat Europa voor eene vredebreuk tusschen Oostenrijk en Rusland zal gespaard blijven.

Den 18 Nov. werd te Praag uit Weenen het bevel ontvangen, het infanterie-regement *Benedek*, waartoe de ligting in Bohemens hoofdstad geschiedt, op voet van oorlog te brengen. Den volgenden dag echter kwam per telegraaf tegenbevel; de maatregelen tot mobilisatie moesten worden gestaakt, omdat, zoo wordt gezegd, de hoop, dat geheel Duitschland de oostenrijksche politieke inzichten met betrekking tot de houding tegenover Rusland zou deelen, volkomen tot verwezenlijking is gekomen.

Voor eenigen tijd reeds werden een paar pruisische kanonneerboeten voor een groot engelsch schip, *de Thetis*, van 36 stukken, geruild. In Engeland is thans bijzonder behoefte aan plathodemde, voor de kustvaart geschikte vaartuigen, en derhalve moet het britsche bewind aan de pruisische regering eene aanvraag hebben gedaan, of zij geneigd zou zijn, wellicht nog eenige pruisische kanonneerboeten op dezelfde wijze van ruiling aan Engeland of te staan.

De keizer van Oostenrijk heeft een eigenhandigen brief gezonden aan keizer *Napoleon* en daarin te kennen gegeven, dat, bijaldien de oostersche kwestie tegen het voorjaar niet tot eene oplossing is geraakt, Oostenrijk niet langer in eene lijdelijke houding zal blijven.

RUSLAND.

De duurte van alle levensmiddelen is thans te Warschau verschrikkelijk. Ten einde zooveel mogelijk de arbeidende klassen in deze drukkende tijden te gemoet te komen, heeft generaal graaf *Rudiger*, militair gouverneur-generaal des koninkrijks, den vrijen invoer van alle soorten van brood en andere uit droog meel bereide voedingsmiddelen in de hoofdstad toegestaan. Alle stedelijke accijnzen op het gemaal zijn door hem afgeschaft. Ook heeft de regering bij het naderen van den winter het tarief voor het vervoer van steenkolen langs de spoorwegen aanmerkelijk verlaagd, ten gevolge waarvan deze brandstof veel goedkoper is geworden. Tot den 8e November waren te Warschau geene nieuwe regementen der russische garde aangekomen, waartuit de waarheid blijkt van het bericht, dat die garde, na op last des czars Petersburg te hebben verlaten op weg heeft halt gehouden, in afwachting van den verderen loop der gebeurtenissen. Op genoemden dag was de grootvorst troonopvolger nog niet te Warschau aangekomen, alwaar echter alles tot zijne ontvangst in gereedheid was gebracht. In Polens hoofdstad worden overigens krachtige toebereidselen van verdediging gemaakt. Ter bevordering van de gemeenschap van Warschau met den regteroever van den Weichsel wordt over deze rivier een voorloopige brug gelegd.

Men leest in het *Journal de Saint-Petersbourg*, overgenomen uit *l'Invalide Russe*, het volgende: Onmiddellijk na Eupatoria te hebben bezet, op 3 Sept. jl., was des vijands eerste zorg, de Tartaren op te hitsen tegen de regering, die hunne welvaart had doen ontstaan. Deze aanhitsingen hebben niet volkomen haar doel bereikt, hoewel ook de loszinnige jeugd der in de nabijheid dier stad gelegen dorpen zich liet medeslepen, onder voorwendsel de troepen der geallieerden van levensmiddelen te voorzien, en in de hoop de aan hunnen pligt getrouw gebleven inwoners te plunderen. De komst der kozakken, spoedig gevolgd door de reservedivisie lansiers in de omstreken van Eupatoria, maakte aan de wanordeligheden een einde. De gevoelens der weldenkende Tartaren in het gouvernement *Tauris* blijkt overigens uit de twee onderstaande documenten, die aan den luitenant-generaal *Pestel*, gezaghebber in dat gouvernement, zijn overhandigd. Hierop volgen twee stukken, zijnde: 1o. eene beschikking van het geestelijk bewind in *Tauris*, dd. 6/18 Oct., houdende: dat bijaldien een Muzelman den eed van getrouwheid aan den keizer mogt hebben geschouwen, hij onderworpen zal worden aan de straffen door de heilige boeken der muzelmansche wet daartegen bedreigd, en 2o. een adres der afgevaardigden van den volkstam der *Noghais*, begeleidende verschillende giften aan de russische regering, ten bewijze hunner erkentelijkheid. Na de mededeeling dier twee documenten, zegt de *Invalide Russe*: „Het heeft den keizer, die zich den inhoud dier stukken had doen voorlezen, behaagd te bevelen: 1o. in zijnen naam het muzelmansche geestelijk bewind in de Krim en den volkstam der *Noghais* voor hunne gevoelens van getrouwheid dank te zeggen; en 2o. de gaven van de *Noghais* ten behoeve der troepen aan te wenden.“

ZWITSERLAND.

Enige maanden geleden had de heer *G. Saunders*, noord-amerikaansch gezant te Londen, aan den bondsraad een schrijven gerigt, waarin hij de door de zwitsersche regering in hare internationale betrekkingen gevolgde politiek laakte en zich als kampioen voor de staatkundige uitgewekenen opwierp. Thans heeft de vertegenwoordiger der Vereenigde Staten te Bern aan den bondsraad verklaard, dat het cabinet van Washington niet alleen voltrekt onbewust was van de handelwijze van den heer *Saunders*, waartoe zij hem geen last had gegeven, maar dat zij den inhoud van zijnen brief zelfs afkeurde.

SPANJE.

In een brief uit Madrid van den 14 Nov. leest men het volgende: „Van lieverlede wordt eene kleine reactie ter gunste der koningin merkbaar. Niet onwaarschijnlijk is dit een gevolg van het medelijden, dat haar toestand inboezemt. Deze dagen was zij zelfs het voorwerp eener geheel vrijwillige ovatie in de straten der hoofdstad. Zij was namelijk pas uitgereden, en ontmoette een priester met het heilig Sacrament. Onmiddellijk verliet zij haar rijtuig en ruimde het in voor het allerheiligste, terwijl zij te voet volgde. Zij betrad met den priester het huis, alwaar deze aan een stervende het heilig oliesel bracht, knielde voor de veege sponde des behoefstigen neder, en verwijderde zich daarop na eenige woorden van troost gesproken en eene aanzienlijke som geld geschonken te hebben. Het intusschen zaamgestroomde volk overlaadde de koningin met toejuichingen en vreugdekreten.“

ITALIE.

Blijkens brieven uit Rome, zouden de twee eenige wereldlijke ministers de heeren *Galli* en *Farina* (financiën en oorlog), eertsdaags door geestelijken vervangen worden.

De heer *Franzoni*, aartsbisschop van Turijn, heeft een aan zijne geestelijkheid gerigten brief openbaar gemaakt, waarin hij de geestelijken van zijn gebied aanhitst tot verzet tegen de (sardinische) regering. Dit schrijven heeft de verontwaardiging des volks opgewekt.

Turijn 25 Nov. Het nieuwe manifest van *Mazzini* heeft de *Opinione* in hare kolommen opgenomen. Ieder een kenrt deze handelwijze van dat dagblad goed, omdat de openbaarmaking van dergelijke stukken de verschrikkelijkste straf is, die men aan de stellers en verspreiders kan opleggen. *Mazzini* beschouwt in zijn manifest de zaak der geallieerden als verloren. Hij gelooft dat het grootste gevaar voor Italië gelegen is in Piëmont, en ruit het italiaansche volk op om het initiatief te nemen der beweging, uit vrees dat de vorsten uit het huis van Savoye daartoe voor zich zelve overgaan. Voorts doet *Mazzini* een beroep op de beurzen zijner aanhangers en vraagt al wat zij bezitten; die geen geld heeft, geve zijn horologie,“ zegt de italiaansche demagoog.

De cholera heeft eindelijk in den sardinischen staat geheel opgehouden.

Ten einde, tijdens het houden der kerkvergadering te Rome, de aandacht niet af te trekken door staatkundige processen en daarop volgende veroordeelingen, zal het groote staatkundige proces ter zake van het complot van 15 Aug., dat 15 Nov. voor de *sacra consulta* moest worden behandeld, eerst den 15 December voor die regtbank in hooger beroep gebracht worden.

TURKYE.

Uit Azië zijn de volgende berigten ontvangen: De Russen vermeederen de vestingwerken van *Bayazid*, alwaar zij hunne winterkwartieren zullen vestigen. Naar men zegt, zouden zij op *Kars* aanrukken. Wat het turksche leger betreft, dit was door *Mustapha*, in afwachting van *Ismail-Pacha*, gereorganiseerd. De troepen waren van kleedingstukken en geneesmiddelen voorzien, en wachtten den vijand af. De Porte zal naar men zegt, een nieuw leger van 50,000 man naar Azië zenden.

Blijkens berigten uit *Trebisonde* van 20 Oct., heerschte de cholera geweldig in het kamp van *Tchrah-Su*.

Den 18 was de nieuwe turksche staf te *Kars* aangekomen. Naar *Kattoun* was versterking gezonden. De *bachibozuks* (ongeregelde troepen) maakten nog steeds den weg van *Erzeroum* onveilig; zij hadden zich daar gevestigd en weigerde de moordenaars van kapitein *Belluot* uit te leveren.

DONAUSCHE-VORSTENDOMMEN.

De *Daily News* bevat een schrijven uit *Bucharest* dd. 24 Nov., volgens hetwelk *Omar-Pacha* den graaf *Coronini* schriftelijk te kennen heeft gegeven, dat hij, ingevolge van de door den Turkschen gezant te Weenen ontvangen instructien, zich niet in het minst aan het protest des Oostenrijkschen generaals zal storen, doch naar eigen goedvinden opereren zal. Waarschijnlijk zal nu de geheele Turksche armee op eenmaal oprukken, en *Omar-Pacha* zelf zich naar *Ibraïla* of eene andere grensplaats begeven, om van daar de bewegingen tegen Rusland te leiden. Veel zal deze echter niet uitrigten, in de eerste plaats wegens den slechten staat der wegen in dit seizoen, waarvan men zich geen denkbeeld kan vormen, en in de tweede plaats, omdat het bijna belagchelijk is met 60,000 man Turksche troepen een inval op Russisch gebied te wagen. Dit zou zooveel zijn, als het eenige leger, dat Turkije bezit, en dat buitendien sedert de bezetting der Oostenrijksche troepen veel smaad en teleurstellingen heeft moeten ondervinden, roekeloos op het spel te zetten. Tot hetgeen, waartoe *Omar-Pacha* vroeger in staat was, is het thans te laat. Indien men het hem mogelijk had gemaakt, zich voor drie maanden aan de *Pruth* te vestigen of een legercorps op den linkerover te werpen en aldaar eene sterkte op te rigten, dan zou Rusland een observatie leger van minstens 100,000 man in *Bessarabie* hebben moeten achterlaten.

Dezelfde correspondent weidt uitvoerig uit over de bloedige buitensporigheden, die de Oostenrijksche soldaten dagelijks bedrijven. *Omar-Pacha* heeft zich daarover wel beklagd doch vergeefs. De generaal *Popowitsch* en zijne officieren ontvangen die klacht met onverschilligheid, ja zelfs met verachting, zoodat de Oostenrijksche soldaten op geheele straffeloosheid rekenen, en hiernaar handelen. Zelfs ten tijde van den inval der Russische troepen, heeft er een grooter eerbied voor leven en eigendom geheerscht dan thans. Toen werd in allen gevalle elke door de soldaten bedreven buitensporigheid streng gestraft.

Brieven uit Weenen van den 16 Nov. verzekeren, dat blijkens een authentiek rapport in die stad ontvangen, de Russen eindelijk de *Dobrutscha* ganschelijk ontruimd, en de Turken *Badabagh*, *Matchin* en *Isactcha* bezet zoudens hebben, de laatste vestingen die de Russen op den regter *Donau* over hadden behouden. Het corps van *Achmet Pacha*, sterk 18,000 man infanterie, 3000 paarden en 20 stukken geschut, dat bij *Ibraïla* was geconcentreerd, zou naar den *Sereth* optrekken. Reeds zouden de eerste colonnes der onder *Sadik Pacha* staande voorhoede de rivier zijn overgetrokken, en onder *Jusuf-Pacha* bij *Peki* hebben post gevat. Men vergeet echter niet dat de *Sereth* geene scheiding van *Moldavië* en *Bessarabië* vormt, maar uitsluitend in eerstgenoemd vorstendom stroomt, dat door deze rivier over zijne geheele lengte wordt verdeeld, zoodat de Turken, zelfs als zij den *Sereth* overtrekken en te *Peki* eene stelling innemen, niet in het minst, het russische grondgebied schenden, maar op dat van *Moldavië* blijven, op zekeren afstand zelfs van de grens. De weener brieven voegen er bij, dat een bruggenhoofd en twee bruggen zullen gebouwd worden voor *Mazimeni*. *Ismail-Pacha* moest *Bucharest* verlaten, om aan het hoofd van 18,000 man van *Fokschani* naar de *Pruth* te trekken.

De telegraaf van *Bucharest* of *Hermannstadt* naar *Varna* zal nu spoedig gereed zijn en eindelijk in snelheid van bericht de russische dépêches achter zich laten en naar het te hopen is in onpartijdigheid, ten minste kunnen evenaren. Tijdingen van *Balaklava* zullen dan den derden dag te Londen kunnen zijn, indien de Zwar-te zee den overtocht van het bericht naar *Varna* in twee dagen toelaat, doch in alle geval mag men den vierden dag de aankomst verwachten. Daarentegen kan de russische telegraaf insgelijks verlegd worden, en door slechts over land te gaan, altijd nog eerder nieuws brengen.

